

XXVII НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЈА
„ПЕДАГОШКА
ИСТРАЖИВАЊА
И ШКОЛСКА ПРАКСА“

TIMSS 2019

РЕЗУЛТАТИ И
ИМПЛИКАЦИЈЕ

УРЕДНИЦЕ:
ИВАНА ЂЕРИЋ
НИКОЛЕТА ГУТВАЈН
СМИЉАНА ЈОШИЋ
НАДА ШЕВА

КЊИГА РЕЗИМЕА

13. мај 2021. године
Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

TIMSS 2019: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

– КЊИГА РЕЗИМЕА –

УРЕДНИЦЕ:
ИВАНА ЂЕРИЋ
НИКОЛЕТА ГУТВАЈН
СМИЉАНА ЈОШИЋ
НАДА ШЕВА

13. мај 2021. године

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Председник Програмског одбора

Др Ивана ЋЕРИЋ, Институт за педагошка истраживања, Београд

Чланови Програмског одбора

Др Николета ГУТВАЈН, Институт за педагошка истраживања, Београд

Др Бранислав РАНЂЕЛОВИЋ, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Београд

Др Гордана ЧАПРИЋ, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Београд

Др Нада ШЕВА, Институт за педагошка истраживања, Београд

Др Смиљана ЈОШИЋ, Институт за педагошка истраживања, Београд

Др Ивана ЈАКШИЋ, Факултет политичких наука, Београд

Др Сања БЛАГДАНИЋ, Учитељски факултет Универзитета у Београду

Др Јелена СТАНИШИЋ, Институт за педагошка истраживања, Београд

Др Душица МАЛИНИЋ, Институт за педагошка истраживања, Београд

Председник Организационог одбора

Данијела ЋУКИЋ, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Београд

Чланови организационог одбора

Мср Марија РАТКОВИЋ, Институт за педагошка истраживања, Београд

Мср Јелена МЕДАР, Институт за педагошка истраживања, Београд

ОРГАНИЗАТОРИ СКУПА

ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Добрињска 11/3 • 11 000 Београд • Србија

www.ipi.ac.rs

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Немањина 22–26 • 11 000 Београд • Србија

<http://www.mpsn.gov.rs>

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Фабрисова 10 • 11 000 Београд • Србија

<https://ceo.edu.rs/>

Објављивање ове публикације финансијски је подржало

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Напомена. Реализацију истраживања TIMSS 2019, као и припрему и објављивање књиге резимеа, финансирало је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (бр. уговора 404-02-42/2018-17 и 451-03-9/2021-14/200018 од 05.02.2021. године.)

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.091.212:159.9(048)

37.091.3::51(048)

37.091.3::5/6(048)

НАУЧНА конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (27 ; 2021 ; Србија)

TIMSS 2019: резултати и импликације [Електронски извор] : књига резимеа /

[XXVII научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса",
13. мај 2021, Србија.] ; уреднице Ивана Ћерић ... [и др.] ; [организатори
скупа Институт за педагошка истраживања, Министарство просвете, науке
и технолошког развоја републике Србије, Завод за вредновање квалитета
образовања и васпитања]. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2021 (Београд : Кућа штампе плус). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM)
: tekst ; 12 cm

Sistemski zahtevi : Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovnog ekrana. - Tiraž 100

ISBN 978-86-7447-155-5

а) Ученици -- Успех -- Апстракти б) Математика -- Настава -- Педагошка истраживања
-- Апстракти в) Пиродне науке -- Настава -- Педагошка истраживања -- Апстракти

COBISS.SR-ID 40715273

ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ КАО ДЕТЕРМИНАНТА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2019

Жанета Џумхур⁸

*Агенција за предшколско, основно и средње образовање, ПЈ Сарајево,
Босна и Херцеговина*

Анела Хасанагић

*Универзитет у Зеници, Исламски педагошки факултет у Зеници,
Босна и Херцеговина*

Предшколско васпитање се сматра значајним индикатором академског постигнућа дјеце широм свијета, стога многе земље настоје повећати обухват дјеце обавезним предшколским програмом што раније. У овом истраживању смо користили податке прикупљене у оквиру истраживања TIMSS 2019 (*Trends in International Mathematics and Science Study*). Босна и Херцеговина је први пут учествовала управо у овом TIMSS циклусу, а тестирани су ученици четвртог разреда основне школе. Просјечно постигнуће ученика из БиХ у математици је 452 бода, док је у природним наукама 459 бодова. Притом, у оба подручја је ријеч о ниском нивоу постигнућа на TIMSS скали. Анализирајући податке, најприје смо провјерили да ли су похађање програма предшколског васпитања и образовања и дужина похађања датог програма значајне детерминанте постигнућа из математике и природних наука. Резултати су показали да је дужина похађања значајна детерминанта академских постигнућа дјеце из математике и природних наука, док само похађање није значајна детерминанта. Можемо да закључимо да краткорочни програми предшколског васпитања и образовања не доносе академске резултате на очекиван начин. Надаље, провјерили смо смјер разлика унутар испитиваних когнитивних домена из математике и природних наука, као и садржајних

8. E-mail: zaneta.dzumhur@apso.gov.ba

домена у односу на дужину похађања програма предшколског васпитања и образовања. Када је у питању математика, резултати готово једнозначно показују да не постоје статистички значајне разлике у постигнућу између ученика који нису похађали предшколске програме и оних ученика који су похађали годину и мање ове програме. Резултати који се односе на природне науке су слични, али не толико једнозначни као из математике. Ниже резултате из природних наука имају ученици који нису похађали и они који су похађали годину и краће програме предшколског васпитања и образовања у односу на ученике који су похађали ове програме двије или три и више година. У математици као и у науци, у домену расуђивање, ученици који су похађали три и више година предшколски програм остварују најбоље резултате, који се сврставају у средњи ниво постигнућа. Можемо закључити да програм обавезног предшколског васпитања и образовања какав се тренутно нуди у БиХ, не постиже очекиване резултате. Заправо, да би програм предшколског васпитања и образовања био ефикасан, нужно је да траје најмање двије године, јер тек тада можемо очекивати и постигнућа која су ближе просјеку TIMSS скале за математику и природне науке.

Кључне ријечи: постигнућа ученика, предшколско васпитање и образовање, когнитивни и садржајни домени.

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

XXVII научна конференција

„Педагошка истраживања и школска пракса”

TIMSS 2019: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

Издавач

Институт за педагошка истраживања, Београд

За издавача

Николета ГУТВАЈН

Уреднице

Ивана ЂЕРИЋ

Николета ГУТВАЈН

Смиљана ЈОШИЋ

Нада ШЕВА

Лектор

Јелена СТЕВАНОВИЋ

Техничке уреднице

Марија РАТКОВИЋ и Јелена МЕДАР

Тираж

100

Дизајн корица и графичка обрада

Бранко ЦВЕТИЋ

Штампа

Кућа штампе плус

ISBN 978-86-7447-155-5

ISBN 978-86-7447-155-5